

AANVULLEND RAPPORT

**BACHELOROPLEIDING PHILOSOPHY OF A
SPECIFIC DISCIPLINE**

MASTEROPLEIDING PHILOSOPHY

ERASMUS SCHOOL OF PHILOSOPHY

ERASMUS UNIVERSITEIT ROTTERDAM

QANU
Catharijnesingel 56
PO Box 8035
3503 RA Utrecht
The Netherlands

Telefoon: +31 (0) 30 230 3100
E-mail: support@qanu.nl
Internet: www.qanu.nl

Projectnummer: Q0776

© 2020 QANU

Tekst en cijfermateriaal uit deze uitgave mogen, na toestemming van QANU en voorzien van bronvermelding, door middel van druk, fotokopie, of op welke andere wijze dan ook, worden overgenomen.

INHOUDSOPGAVE

AANVULLEND RAPPORT OVER DE BACHELOROPLEIDING PHILOSOPHY OF A SPECIFIC DISCIPLINE EN DE MASTEROPLEIDING PHILOSOPHY VAN DE ERASMUS UNIVERSITEIT ROTTERDAM	5
ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE OPLEIDINGEN.....	5
ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE INSTELLING	6
SAMENSTELLING VAN HET PANEL.....	6
AANLEIDING VOOR DE AANVULLENDE BEOORDELING.....	6
WERKWIJZE VAN HET PANEL	7
SAMENVATTEND OORDEEL VAN HET PANEL	9
BEHANDELING VAN STANDAARD 2 UIT HET BEOORDELINGSKADER VOOR DE BEPERKTE OPLEIDINGSBEOORDELING – BACHELOROPLEIDING PHILOSOPHY OF A SPECIFIC DISCIPLINE .	11
BEHANDELING VAN STANDAARD 2 UIT HET BEOORDELINGSKADER VOOR DE BEPERKTE OPLEIDINGSBEOORDELING – MASTEROPLEIDING PHILOSOPHY	17
BIJLAGEN	19
BIJLAGE 1: BEOOGDE LEERRESULTATEN	21
BIJLAGE 2: OVERZICHT VAN HET PROGRAMMA	23
BIJLAGE 3: LEERLIJN PHILOSOPHICAL ACADEMIC SKILLS	25
BIJLAGE 4: BEZOEKPROGRAMMA	26
BIJLAGE 5: BESTUDEERDE DOCUMENTEN	27

Dit rapport is vastgesteld op 24 maart 2020

AANVULLEND RAPPORT OVER DE BACHELOROPLEIDING PHILOSOPHY OF A SPECIFIC DISCIPLINE EN DE MASTEROPLEIDING PHILOSOPHY VAN DE ERASMUS UNIVERSITEIT ROTTERDAM

Dit rapport is een aanvulling op het eerdere visitatierapport (d.d. 12 april 2018). Het volgt daarom hetzelfde Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (d.d. september 2016), in het bijzonder paragraaf 2.9.2 Beoordeling na herstel.

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE OPLEIDINGEN

Bacheloropleiding Philosophy of a Specific Discipline

Naam van de opleiding:	Filosofie van een Bepaald Wetenschapsgebied
Internationale naam:	Philosophy of a Specific Discipline
CROHO-nummer:	57084
Niveau van de opleiding:	bachelor
Oriëntatie van de opleiding:	academisch
Aantal studiepunten:	180 EC
Afstudeerrichtingen:	Economische wetenschappen Juridische wetenschappen Medische wetenschappen Gedragswetenschappen Sociale wetenschappen Geesteswetenschappen Communicatiewetenschappen
Locatie:	Liberal Arts Rotterdam
Variant:	voltijd
Onderwijstaal:	Engels
Inleverdatum NVAO:	30 april 2020

Masteropleiding Philosophy

Naam van de opleiding:	Filosofie
Internationale naam:	Philosophy
CROHO-nummer:	60822
Niveau van de opleiding:	master
Oriëntatie van de opleiding:	academisch
Aantal studiepunten:	60 EC
Afstudeerrichtingen:	Continental Philosophy and its History (CPH) Philosophy and Economics (PE)
Locatie:	Rotterdam
Variant:	voltijd, deeltijd
Onderwijstaal:	Engels
Inleverdatum NVAO:	30 april 2020

Het aanvullend bezoek van het visitatiepanel Filosofie aan de Erasmus School of Philosophy van de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) vond plaats op dinsdag 7 en woensdag 8 januari 2020.

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE INSTELLING

Naam van de instelling:	Erasmus Universiteit Rotterdam
Status van de instelling:	bekostigde instelling
Resultaat instellingstoets:	positief

SAMENSTELLING VAN HET PANEL

De NVAO heeft op 11 november 2019 ingestemd met de samenstelling van het panel. Het panel dat de bacheloropleiding Philosophy of a Specific Discipline en de masteropleiding Philosophy beoordeelde bestond uit:

- Prof. dr. M.J.B. (Martin) Stokhof, hoogleraar Taalfilosofie aan de Universiteit van Amsterdam [voorzitter];
- Prof. dr. H.H.A. (Bert) van den Brink, decaan van het University College Roosevelt en hoogleraar Politieke en Sociale Filosofie aan de Universiteit Utrecht;
- Prof. dr. J.P. (Jan) Opsomer, hoogleraar Antieke Wijsbegeerte aan en coördinator van het De Wulf-Mansion Centre van de KU Leuven (België);
- Dr. M.J. (Marcel) Becker, universitair hoofddocent Wijsgerige Ethiek aan de Radboud Universiteit;
- A. (Anouk) de Jong BSc., student masteropleiding Philosophy of Science, Technology and Society, en masteropleiding Communication Science aan de Universiteit Twente [studentlid].

Het panel werd ondersteund door dr. I.M. (Irene) Conradie, die optrad als secretaris.

AANLEIDING VOOR DE AANVULLENDE BEOORDELING

De beoordeling van de bacheloropleiding Philosophy of a Specific Discipline (destijds: Filosofie van een Bepaald Wetenschapsgebied) en de masteropleiding Philosophy (destijds: Wijsbegeerte) aan de Erasmus School of Philosophy (ESPhil, destijds: Faculteit der Wijsbegeerte) van de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) was onderdeel van de beoordeling van de visitatiegroep Wijsbegeerte. Op 12 april 2018 stelde het toenmalige panel zijn definitieve rapport vast.

Op basis van de informatie in het zelfevaluatierapport, de bestudeerde eindwerken en het locatiebezoek constateerde het panel verschillende onvolkomenheden in de onderwijsleeromgeving van de bacheloropleiding Philosophy of a Specific Discipline. Het signaleerde een gebrek aan gericht onderwijs in filosofische vaardigheden. Ook zag het panel het als tekortkomingen dat niet alle hoofdopleidingen een passend bachelortraject Philosophy of an EUR Discipline kenden en dat de begeleiding van de bachelorthesis te vrijblijvend was.

Bij de masteropleiding Philosophy constateerde het panel een discrepantie tussen de tracknaam Philosophy, Politics and Economy (PPE) en de geboden onderwijsleeromgeving. PPE als internationaal bekend concept veronderstelt een geïntegreerd aanbod van filosofie, politieke wetenschappen en economie. Politieke wetenschappen maakte echter geen expliciet onderdeel uit van het onderwijsprogramma en de staf omvatte geen specifieke expertise op dit gebied.

Het panel beoordeelde daarom Standaard 2 (Onderwijsleeromgeving) bij de bacheloropleiding Philosophy of a Specific Discipline en bij de masteropleiding Philosophy als 'onvoldoende'. Volgens het panel was het voor beide opleidingen mogelijk de benodigde herstelmaatregelen binnen afzienbare tijd door te voeren.

De instelling heeft in mei 2018 een herstelplan opgesteld en dit aan de NVAO voorgelegd. In het herstelplan gaf de instelling voor beide opleidingen eerst een overzicht van de kritiekpunten en

aanbevelingen van het panel op het gebied van de onderwijsleeromgeving. Vervolgens werden herstelmaatregelen gekoppeld aan de verschillende kritiekpunten en aanbevelingen van het panel.

Op basis van het visitatierapport, herstelplan en het advies van de opleidingscommissie daarover besloot de NVAO op 31 oktober 2018 tot toekenning van een herstelperiode van twee jaar voor beide opleidingen, conform artikel 5a. 12a van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). Naar het oordeel van de NVAO was met het herstelplan en het positieve oordeel van de opleidingscommissie daarover voldoende aannemelijk gemaakt dat de opleidingen binnen die termijn alsnog aan het kader zouden voldoen.

WERKWIJZE VAN HET PANEL

Vorbereiding

Ter voorbereiding op de herstelbeoordeling hebben de opleidingen gezamenlijk een stand-van-zakennotitie opgesteld (*20191114 Stand van Zaken Notitie ESPhil*) en vijf panelleden gevraagd om het herstel te beoordelen. Drie panelleden, onder wie de voorzitter, waren lid van het panel dat de opleiding in 2017 beoordeelde. Gezien de onvoldoende op Standaard 2 en de daaruit voortgekomen wijzigingen in het curriculum en in de begeleiding, heeft het huidige panel gekozen voor een aanvullend locatiebezoek om de realisatie van het herstel met verschillende betrokkenen te bespreken. Na een controle op volledigheid door de secretaris zijn het accreditatiebesluit van de NVAO over de opleiding, de stand-van-zakennotitie en bijlagen aan het panel ter beschikking gesteld. Het overzicht van de bestudeerde documenten staat in Bijlage 5. Het panel bestudeerde deze documenten en noteerde voor het locatiebezoek de eerste bevindingen.

Aanvullend bezoek

Op dinsdag 7 en woensdag 8 januari vond een aanvullend locatiebezoek in Rotterdam plaats. Bij de start van het bezoek hield het panel een vooroverleg waarin de eerste bevindingen, vragen en aandachtspunten werden besproken en waarin het panel afspraken maakte over de taakverdeling. Tijdens het bezoek bestudeerde het panel onderwijsmateriaal van de opleidingen (zie Bijlage 5 voor een overzicht). Het panel sprak met het management en verantwoordelijken, met studenten en alumni, met tutores, en met docenten, inclusief vertegenwoordigers van de examencommissie en opleidingscommissie (zie Bijlage 4 voor het bezoekprogramma).

Het panel gebruikte het laatste deel van het bezoek voor een intern overleg om de bevindingen vast te stellen. Ter afsluiting gaf de voorzitter een publieke mondelinge toelichting, waarin hij de belangrijkste observaties van het panel bekendmaakte.

Rapportage

Op basis van de bevindingen van het panel heeft de secretaris een conceptrapport opgesteld dat, na accordering door het panel, aan de opleiding is voorgelegd ter toetsing van feitelijke onjuistheden. Het panel heeft het commentaar van de opleiding besproken en vervolgens het definitieve rapport vastgesteld.

Definitie oordelen

In overeenstemming met het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO heeft het panel de volgende definities voor de beoordeling van de afzonderlijke standaarden en de opleiding als geheel gehanteerd:

Basiskwaliteit

De kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs mag worden verwacht van een Associate Degree-programma, bachelor- of masteropleiding binnen het hoger onderwijs.

Onvoldoende

De opleiding voldoet niet aan de basiskwaliteit en vertoont tekortkomingen op meer aspecten.

Voldoende

De opleiding voldoet over de volle breedte van de standaard aan de basiskwaliteit.

Goed

De opleiding steekt systematisch uit boven de basiskwaliteit.

Excellent

De opleiding steekt systematisch ver uit boven de basiskwaliteit en geldt als een internationaal voorbeeld.

SAMENVATTEND OORDEEL VAN HET PANEL

Dit rapport heeft betrekking op de beoordeling van het herstel van de bacheloropleiding Philosophy of a Specific Discipline en de masteropleiding Philosophy van de Erasmus Universiteit Rotterdam. Naar aanleiding van het initiële visitatierapport uit 2018 heeft de NVAO de opleidingen een herstelperiode toegewezen. Hierin diende de opleidingen Standaard 2 van het van toepassing zijnde beperkte beoordelingskader aan de hand van een door de NVAO goedgekeurd herstelplan te verbeteren. Het huidige panel handhaaft voor beide opleidingen het voldoende oordeel van de initiële visitatie op Standaarden 1, 3 en 4.

Bacheloropleiding Philosophy of a Specific Discipline

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het panel heeft grote waardering voor de wijze waarop de opleiding snel, ingrijpend en constructief te werk is gegaan. Het is te prijzen dat in zo korte tijd voor zoveel studenten faciliteiten zijn opgezet. Het ingezette veranderingsproces creëert ook vertrouwen in het draagvlak voor de langere termijn en in een goede verdere uitwerking.

De stand-van-zakennotitie en de gesprekken tijdens het locatiebezoek geven het panel voldoende gronden om een positief oordeel te ondersteunen. Zo stelt het panel met tevredenheid vast dat er binnen de opleiding meer aandacht is voor werkcolleges waarin filosofisch academische vaardigheden worden behandeld en geoefend. Het concludeert dat de leerlijn Philosophical Academic Skills in belangrijke mate bijdraagt aan de verwerving van de eindkwalificaties rond vaardigheden. Op basis van de evaluatiecyclus vertrouwt het panel erop dat de gekozen vaardigheden waar nodig zullen worden doorontwikkeld en aangescherpt. De opzet met tutores is origineel vormgegeven waarbij het panel het van belang acht dat de afstemming tussen vakinhoud en vaardigheden enerzijds en de afstemming tussen docenten en tutores anderzijds in stand wordt gehouden. De genoemde zorgpunten zijn volgens het panel voor het grootste deel weggenomen. Voor het overige zijn de maatregelen in ontwikkeling, zoals de verdere benutting van de digitale omgeving en uitwerking van de Tutor Academy. Voor het verplichte karakter van het vaardighedenonderwijs is een pragmatische en acceptabele vorm gekozen, waarbij het panel benieuwd is naar de resultaten op termijn.

De verschillende clusterbeschrijvingen geven het panel de indruk dat in de opzet en het ontwikkelde cursusaanbod studenten beter in staat worden gesteld om zich daadwerkelijk te bekwamen in de filosofie van hun wetenschapsgebied. De uitbreiding van specifieke verplichte cursussen binnen het onderwijsblok Philosophy of an EUR Discipline ziet er veelbelovend uit. Het panel vraagt de opleiding om blijvende reflectie op de ontwikkeling van de diverse clusters, maar hier spelen de evaluatiecyclus en nauwe samenwerking tussen de betrokken partijen een belangrijke borgende rol. Het facultatieve karakter van het begeleidingstraject (naast die van de docentbegeleider) is verdedigbaar, maar het panel kan zich voorstellen dat een procedure om deze verplicht te maken in die gevallen waarin problemen worden geconstateerd wellicht nog meer effect zal sorteren.

Het panel verwacht dat de invoering van de leerlijn Philosophical Academic Skills, met de verplichte schrijfp opdrachten van de werkcolleges op termijn ook een positief effect zullen hebben op de eindwerken. De herziening van het afstudeerproces is grondig opgezet met in de procedures voor goedkeuring, begeleiding en beoordeling voldoende aandacht voor aansluiting van het onderwerp van de scriptie bij de eigen discipline.

Masteropleiding Philosophy

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Door de naam van de track te wijzigen naar Philosophy and Economics heeft de opleiding volgens het panel het herstelplan uitgevoerd en heeft ze de discrepantie tussen naam en inhoud volledig verholpen.

Het panel stelt vast dat de opleiding de naamswijziging zelf als vertrekpunt heeft genomen om zich verder te bezinnen op haar profilering. Het waardeert de doortastende en gezamenlijke wijze waarop deze herprofilering wordt ingezet en heeft er vertrouwen in dat alle betrokkenen zich inzetten voor een coherent en actueel programma in een inspirerende onderwijsleeromgeving. Omdat deze veelbelovende plannen zich nog in een vroeg stadium bevinden en het panel haar oordeel baseert op de huidige situatie, beoordeelt het de onderwijsleeromgeving als voldoende.

Het panel beoordeelt de Standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling als volgt:

Bacheloropleiding Philosophy of a Specific Discipline

Standaard 1: Beoogde leerresultaten	voldoende
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	voldoende
Standaard 3: Toetsing	voldoende
Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten	voldoende
Algemeen eindoordeel	voldoende

Masteropleiding Philosophy

Standaard 1: Beoogde leerresultaten	voldoende
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	voldoende
Standaard 3: Toetsing	voldoende
Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten	voldoende
Algemeen eindoordeel	voldoende

De voorzitter, prof. dr. Martin Stokhof, en de secretaris, dr. Irene Conradie, van het panel verklaren hierbij dat alle panelleden kennis hebben genomen van dit rapport en instemmen met de hierin vastgestelde oordelen. Zij verklaren ook dat de beoordeling in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Datum: 24 maart 2020

BEHANDELING VAN STANDAARD 2 UIT HET BEOORDELINGSKADER VOOR DE BEPERKTE OPLEIDINGSBEOORDELING – BACHELOROPLEIDING PHILOSOPHY OF A SPECIFIC DISCIPLINE

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Opzet programma

In zijn visitatierapport uit 2018 stelde het toenmalige panel vast dat de bacheloropleiding Philosophy of a Specific Discipline voorziet in een behoefte van een groot aantal studenten om zich naast een eigen hoofdopleiding filosofisch te verdiepen. In totaal beslaat het curriculum van Philosophy of a Specific Discipline 180 EC, waarbij vrijstelling wordt verleend voor 90 EC verplichte vakken van de hoofdopleiding (60 EC voor het eerste bachelorjaar, 15 EC voor het tweede bachelorjaar en 15 EC voor het derde bachelorjaar). Het curriculum bestaat dus feitelijk uit 90 EC filosofie cursussen.

Studenten dienen in hun eerste jaar eerst 60 EC vakken van hun hoofdopleiding af te ronden voordat ze de opleiding Philosophy of a Specific Discipline in hun tweede, derde en vierde jaar naast hun hoofdopleiding kunnen volgen. In de aanbevolen opzet van het huidige programma beginnen zij in het tweede jaar in het eerste blok met vier Introductory Courses (totaal 15 EC), gevolgd door zes Advanced Courses (totaal 22,5 EC). In het derde jaar nemen studenten aan nog drie Advanced Courses deel (totaal 11,25 EC) en volgen zij vier filosofievakken (totaal 15 EC), waarbij er een optie bestaat deze vier als minor in de hoofdopleiding op te nemen. In het vierde jaar specialiseren de studenten zich met Philosophy of an EUR Discipline-vakken gericht op de gekozen discipline passend bij de hoofdopleiding en ronden ze de opleiding af met een thesis (11,25 EC). Bijlage 2 biedt een overzicht van het curriculum.

Bevindingen en overwegingen panel 2018

Filosofische academische vaardigheden

Het panel stelde vast dat het door een combinatie van eigenschappen van de onderwijsleeromgeving problematisch was voor studenten om de beoogde leerresultaten rond filosofisch academische vaardigheden te realiseren: voor studenten Philosophy of a Specific Discipline waren de hoor- en werkcolleges niet verplicht, bovendien maakten de werkcolleges geen onderdeel uit van de tentamenstof en waren ze voor een deel van de studenten niet toegankelijk vanwege agendaproblemen. De werkcolleges waren juist de werkvorm waarin vaardigheden werden bijgebracht en hiermee werd geoefend. Studenten misten daardoor een belangrijk deel van hun leertraject in filosofische vaardigheden, alsook meer generieke academische vaardigheden.

Aanbod Philosophy of an EUR Discipline

Verder constateerde het panel dat de aangeboden bachelorvakken Philosophy of an EUR Discipline niet voor elke discipline passend waren. Voor sommige disciplines waren deze vakken wel specifiek toegesneden op de hoofddiscipline, zoals bij economie. Maar bij veel van de disciplines in de sociale- en geesteswetenschappen vond het panel het aanbod erg generiek en/of beperkt. Zo waren er twee cursussen die voor vijf verschillende hoofdvakken werden aangeboden. Sommige van deze hoofdvakken vulden dat aanbod aan met cursussen die niet direct wijsgerig van aard waren. Daarnaast werden veel van deze cursussen niet door de Erasmus School of Philosophy (ESPhil) aangeboden, waardoor onduidelijk was hoe de ESPhil toezicht hield op de kwaliteit en de aansluiting op de eindtermen. Op basis hiervan concludeerde het panel dat de filosofische verdieping gericht op de eigen hoofddiscipline onvoldoende werd waargemaakt.

Begeleiding bij de bachelorthesis

Ook maakte het toenmalige panel zich zorgen over de begeleiding van studenten bij de bachelorthesis. Docenten gaven veel ruimte voor persoonlijke keuzes en het persoonlijk denkproces van studenten, maar voedden hen volgens het panel te weinig op met academische standaarden, zoals het afbakenen en uitwerken van een duidelijke vraagstelling, het raadplegen van secundaire literatuur en het toewerken naar een heldere conclusie. Ook was er te veel vrijheid in de onderwerpkeuze, waardoor studenten in principe niet hoefden te voldoen aan de eindterm c. van attitude en vaardigheden: 'Het kunnen uitvoeren van een beknopt literatuur- en afstudeeronderzoek en het kunnen schrijven van een korte thesis binnen de wijsbegeerte van het betreffende wetenschapsgebied'.

Vanwege het gebrek aan gericht onderwijs in filosofische vaardigheden, het deels te generieke en/of beperkte cursusaanbod Philosophy of an EUR Discipline en de veelal vrijblijvende begeleiding bij de bachelorthesis, beoordeelde het panel Standaard 2 als 'onvoldoende'.

Bevindingen panel 2020

Filosofische academische vaardigheden

In het herstelplan kondigde de opleiding aan om in het academische jaar 2018-2019 in nauw overleg met de opleidingscommissie een leerlijn Philosophical Academic Skills te zullen ontwikkelen voor alle studenten van de bacheloropleiding Philosophy of a Specific Discipline. Uit de stand-van-zakennotitie vernam het panel dat dit ook is uitgevoerd. In 2018-2019 zijn door de opleiding negen filosofische vaardigheden in de leerlijn opgenomen: Close Reading I en II, Academic Writing I en II, Summary, Debating, Argumentation, Problem Definition and Annotation. Deze vaardigheden zijn elk op basis van inhoud en materiaal gekoppeld aan een van de negen Advanced Courses die studenten in hun tweede en derde jaar volgen (zie de overzichten in Bijlage 3). Naast de betrokkenheid van docenten en tutoren is bij de ontwikkeling van de leerlijn ook nauw samengewerkt met de afdeling Community for Learning & Innovation (CLI) aan de Erasmus Universiteit.

Per cursus wordt een academische vaardigheid getraind en in bijbehorende opdrachten geoefend met tutoren in de werkcolleges. Daarbij ontvangen studenten zowel vooraf een indicatie van welk specifiek gedrag in een toekomstige opdracht wordt verwacht (*feedforward*), als commentaar achteraf op de gemaakte opdrachten (*feedback*). Studenten ontvangen een cijfer en commentaar aan de hand van een *rubric* die per toets is opgesteld. Het cijfer voor de verplichte vaardigheidsoopdrachten telt voor 30% mee in het eindcijfer van de cursus en wordt vastgesteld onder toezicht van de eindverantwoordelijke docent. Daarnaast is er voor elk vak een kerntutor aangesteld die zelf vaardighedenonderdelen verzorgt met de overige tutoren en zorgt voor de inhoudelijke afstemming met de verantwoordelijk docent en de collega-tutoren. Volgens het panel bevordert deze opzet een duidelijke betrokkenheid van degenen die het vaardighedenonderwijs voor hun rekening moeten nemen. Het panel is te spreken over deze gedegen aanpak en over de grotere rol die de werkcolleges hierdoor krijgen.

Het panel heeft tijdens het locatiebezoek nadrukkelijk stilgestaan bij de belangrijke rol van de tutoren in het onderwijzen van de vaardigheden. Uit de documentatie en gesprekken met de tutoren, docenten, studenten en het management maakte het panel op dat de opleiding dit serieus heeft opgepakt. Per juni 2019 heeft ze de Tutor Academy opgezet waarin gericht is geselecteerd op jonge academici - veelal (research)master- en PhD-studenten met een achtergrond in filosofie - met talent voor vaardighedenonderwijs. Het panel was onder de indruk van de toelichting op de stevige selectieprocedure, zorg voor een correcte aanstelling, begeleiding vanuit de opleiding, waardering van de studenten en, niet in de laatste plaats, de positieve indruk die de tutoren zelf op het panel maakten.

Ook heeft het panel de negen vaardigheden bekeken en de manier waarop deze in de Advanced Courses zijn ingebed. De vaardigheden waarin de studenten worden getraind en de volgorde waarin deze aan bod komen zijn goed overdacht. Uit de gesprekken blijkt dat studenten de kleinschalige

opzet als een veilige oefenomgeving waarderen en het goed vinden dat verschillende vaardigheden in verschillende vakken centraal staan. De einddoelen van de vaardigheden worden omschreven in de stand-van-zakennotitie, maar het panel zou deze ook graag in de studiegids terugzien zodat de eisen voor de studenten helder zijn. Toetsvormen zijn voldoende divers en afgestemd op de betreffende vaardigheid. Hoewel toetsing onder Standaard 3 valt, heeft het panel dit wel besproken met het oog op de opbouw van schrijfvaardigheden ter voorbereiding op de thesis. Dit was ook een aandachtspunt bij de oorspronkelijke beoordeling (zie Begeleiding bij de bachelorthesis). Verder merkt het panel op dat de nadruk ligt op schriftelijke vaardigheden en minder op mondelinge vaardigheden en presentatietechnieken, die alleen bij debatteren aan de orde komen. Het zou een bredere spreiding van mondelinge vaardigheden wenselijk achten, maar ziet ook dat dit moeilijk haalbaar is in de huidige opzet. Ook de beoordelingscriteria in de opgestelde *rubric* richten zich op schriftelijke vaardigheden, in het bijzonder de doelmatigheid van een analytisch filosofische tekst. Het panel adviseert de opleiding ook voor niet-schriftelijke onderdelen een *rubric* op te stellen. Ondanks dat vindt het panel de *rubric* degelijk en gedetailleerd opgezet en inzichtelijk voor studenten. Hoewel de omvang van de afzonderlijke onderdelen met 30% van 3,75 EC gering is, zijn er ook onderdelen die twee keer aan bod komen en dus op elkaar voort kunnen bouwen (bijvoorbeeld *academic writing* en *close reading*). Daarmee biedt het vaardighedenonderwijs studenten een voldoende basis. Het panel bekeek in het cursusmateriaal verwijzingen naar de *tutorials* van de vaardigheden en stelde met tevredenheid vast dat deze uitgebreide informatie bevat.

Het panel stelt vast dat de opleiding zorgvuldig heeft nagedacht over relevante organisatorische aspecten. Zo waardeert het dat de invoering van de leerlijn is ingebed in een evaluatiecyclus. De leerlijn is in 2018-2019 eerst facultatief ingezet waarbij studenten bonuspunten konden verdienen. Op grond van de opgedane ervaringen en *feedback* van studenten is de leerlijn bijgesteld. Daarbij waren de betreffende docenten en tutoren, de onderwijscoördinator en begeleiders van het CLI betrokken. Ook vindt voorafgaand aan elk blok een docentenoverleg plaats om informatie uit te wisselen over de vaardigheden en toetsvormen. Vanaf 2019-2020 is de leerlijn een vast onderdeel van het programma en deelname aan de opdrachten is verplicht.

Omdat de opleiding door studenten naast een hoofdopleiding wordt gevolgd, blijft de verplichting van hoor- en werkcolleges een dilemma; de opleiding wil studenten flexibiliteit bieden én garanderen dat alle studenten de benodigde kennis en vaardigheden opdoen. Uit de documentatie en tijdens het locatiebezoek vernam het panel dat de opleiding een middenweg heeft gekozen: ze houdt vast aan de *best-efforts obligation*, waarbij actieve participatie wordt verondersteld, maar het bijwonen van hoor- en werkcolleges optioneel is (Onderwijs- en Examenregeling (OER), art. 4.2). Daartegenover staat dat de opdrachten voor het vaardighedenonderwijs verplicht zijn. Om studenten hierin extra tegemoet te komen, heeft de opleiding een hoorcollege naar de middag en een werkgroep naar de avond verplaatst (doorgaans een geschikter tijdstip) en werkt de opleiding aan verdere verkenning van de digitale studiefaciliteiten met het oog op de roosterproblematiek. Ook geven de tutoren op afstand ondersteuning per mail of in het online discussieforum. Het panel concludeert dat de verplichting van het vaardighedenonderwijs de nodige aandacht heeft gekregen en het heeft er absoluut vertrouwen in dat de opleiding daar op een serieuze en constructieve manier mee omgaat. Het meent dat deze investering in de onderwijsleeromgeving het verdient om ook op langere termijn gewaarborgd te blijven.

Aanbod Philosophy of an EUR Discipline

In het vierde jaar volgen studenten een 15 EC onderwijsblok Philosophy of an EUR Discipline waarin filosofische reflectie op de eigen wetenschappelijke discipline centraal dient te staan. Het herstelplan benoemde als maatregel voor het te beperkte of generieke Philosophy of an EUR Discipline-aanbod dat de faculteit (ESPhil), waar dit nog niet is gerealiseerd, in nauwe samenwerking met de wetenschappelijke staf van de betreffende faculteiten voor elk wetenschapsgebied in kwestie specifieke cursussen zou ontwikkelen.

Het ging daarbij om de volgende vijf clusters:

1. Economische wetenschappen binnen ESE (Erasmus School of Economics) en RSM (Rotterdam School of Management). Hier werden al drie specifieke verplichte cursussen aangeboden.
2. Juridische wetenschappen binnen ESL (Erasmus School of Law). Hier werden al drie specifieke verplichte cursussen aangeboden.
3. Medische wetenschappen binnen EMC (Erasmus Medisch Centrum) en ESHPM. Hiervoor kondigde het herstelplan aan versneld vanaf het academisch jaar 2018-2019 drie specifieke verplichte cursussen aan te bieden op het raakvlak van filosofie en geneeskunde.
4. Gedrag en sociale wetenschappen binnen ESSB (Erasmus School of Social and Behavioural Sciences). Het herstelplan vermeldde dat in het academisch jaar 2018-2019 drie specifieke verplichte cursussen zouden worden ontwikkeld om vanaf het academisch jaar 2019-2020 aan te bieden.
5. Geesteswetenschappen binnen ESHCC (Erasmus School of History, Culture and Communication). Voor dit wetenschapsgebied was ook het voornemen om in het academisch jaar 2018-2019 drie specifieke verplichte cursussen te ontwikkelen om vanaf het academisch jaar 2019-2020 in het programma op te nemen.

In de stand-van-zakennotitie maakte de opleiding duidelijk hoe bovengenoemde maatregel is geïmplementeerd. Wat het panel daarbij allereerst opviel, was dat het aantal clusters in de herstelperiode is uitgebreid van vijf naar acht. Het wetenschapsgebied Gedrag en sociale wetenschappen is nu uitgesplitst naar Gedragswetenschappen (voor studenten Psychologie en Pedagogiek van ESSB) en Sociale wetenschappen (voor studenten Sociologie en Bestuurskunde van ESSB). Geesteswetenschappen is specifiek ingericht (voor studenten Geschiedenis en Kunstwetenschappen van ESHCC), met een apart cluster Communicatiewetenschappen (voor studenten Communicatiewetenschappen van ESHCC). Tot slot is het cluster Liberal Arts (voor studenten van het EUC) toegevoegd.

Vanaf het academiejaar 2019-2020 zijn alle clusters ingevoerd. Er zijn meer clusters gecreëerd dan aanvankelijk voorzien, wat voor het panel toch aantoonde dat de instelling de noodzaak van discipline-specifieke specialisatie inziet en dat men ook werkelijk toegespitst wil werken. De clusterbeschrijvingen geven het panel de indruk dat in de opzet en het ontwikkelde cursusaanbod studenten beter in staat worden gesteld om zich daadwerkelijk te bekwamen in de filosofie van hun wetenschapsgebied.

Het cursusaanbod is fors uitgebreid en het panel acht de cursussen relevant en voldoende toegesneden op methodische reflectie en filosofische vooronderstellingen. Er is in het aanbod voor de gedragswetenschappen en dat voor de sociale wetenschappen nog overlap, evenals bij het aanbod voor geesteswetenschappen, communicatiewetenschappen en liberal arts. Maar op basis van de cursusbeschrijvingen concludeert het panel tevens dat ook de cursussen die aan meerdere clusters worden gegeven duidelijk uitleggen wat de relevantie voor elke specifieke discipline is, en in het bestudeerde cursusmateriaal ziet het panel dat voldoende aansluiting wordt gezocht met de verschillende wetenschapsgebieden. In meer algemene zin kan de agendering van een filosofisch punt in relatie tot de eigen discipline voor studenten al een openbaring zijn en geeft het cursusaanbod studenten veel aanleiding om de kracht van filosofie te ervaren.

De omvang van in totaal 15 EC maakt dat grote thema's in kort bestek en vrij hoog tempo worden behandeld, al acht het panel dat voor een bachelorvak in orde. Bij vakken als Plasticity of the Human and Theatre of the Human oogde de leeslast behoorlijk, al bestaat dit deels uit aanbevolen en niet verplichte literatuur. De inschatting van het panel dat dit pittig maar haalbaar is, werd ook bevestigd door de studenten. De bestudeerde cursussen maakten verder een positieve indruk op het panel met relevante thema's en goede literatuur. Ook gaat een van de leerdoelen expliciet over het verkrijgen van inzicht in de relatie tussen filosofisch vakgebied en het eigen hoofdvak.

Ook vinden er per cluster met elk onderwijsteam evaluaties plaats; via studentevaluaties en via de evaluatie met het docententeam. Het cluster Medische Wetenschappen heeft als eerste een evaluatie kunnen uitvoeren: hieruit komt naar voren dat studenten het onderwijsblok Philosophy of an EUR

Discipline als een essentieel onderdeel van het programma hebben ervaren. Het panel concludeert dat ESPhil wat deze opleiding betreft opereert als een centrale interfaculteit qua profilering en onderwijs, waarbij een goede verhouding met zusterfaculteiten de interne bezinning ten goede komt. Het ziet ook meer overleg tussen docenten (over vaardigheden, cursusinhoud, werkwijze) en vindt het positief dat deze groeiende afstemming als een verrijking wordt ervaren.

Begeleiding bij de bachelorthesis

Het herstelplan vermeldde als maatregelen om de begeleiding van de bachelorthesis minder vrijblijvend te maken dat:

- docenten duidelijkere instructies ontvangen dat alle studenten hun thesis dienen te schrijven op het raakvlak van filosofie en de eigen wetenschappelijke discipline;
- een handleiding en een beoordelingsformulier voor de thesis worden opgesteld waarin academische standaarden, het afbakenen en uitwerken van een duidelijke vraagstelling, het raadplegen van secundaire literatuur en het toewerken naar een heldere conclusie uitgebreid aan de orde komen;
- voorafgaand aan het thesistraceet elke student een (recent afgestudeerde) tutor krijgt toegekend die vanuit eigen ervaring als gesprekspartner fungeert bij de oriëntatie op een geschikt afstudeeronderwerp;
- in de ontwikkeling van de leerlijn Philosophical Academic Skills verplichte schrijfopdrachten worden opgenomen ter voorbereiding op het schrijven van de thesis. Deelname aan het officiële thesistraceet start pas nadat alle 'Advanced Courses' met een voldoende zijn afgerond en het volledig ingevulde thesisformulier is goedgekeurd door de Examencommissie.

Het panel maakt op uit de aangeleverde documentatie en gesprekken tijdens het locatiebezoek dat bovenstaande maatregelen zijn uitgevoerd. Het begeleidingstraceet is opnieuw ingericht met sturing op de procedures voor goedkeuring, begeleiding en beoordeling. In alle drie de processen is voldoende aansluiting van het onderwerp van de scriptie bij de eigen discipline een punt van aandacht.

De maatregelen ten aanzien van goedkeuring en beoordeling acht het panel adequaat: op het goedkeuringsformulier moeten de studenten expliciet aangeven wat de relevantie van het onderwerp is voor de discipline die ze hebben gevolgd; en in het beoordelingsformulier is die relevantie expliciet opgenomen als criterium. Wat de ondersteuning in de schrijffase betreft: deze bestaat uit een nieuwe Bachelor Thesis Manual en vanaf 2019-2020 uit een facultatief begeleidingstraceet van drie plenaire bijeenkomsten, aanvullend op de individuele scriptiebegeleiding door een van de docenten. Afgelopen november is een pilot met de thesisgroepen gestart, daaraan nemen 40 studenten deel. De Bachelor Thesis Manual is beknopt, maar helder, zeker op het punt van aansluiting bij de eigen discipline en de noodzaak om daadwerkelijk een filosofische stellingname te formuleren en te verdedigen. Het facultatieve karakter van het begeleidingstraceet (naast die van de docentbegeleider) is verdedigbaar, maar het panel kan zich voorstellen dat een procedure om deze verplicht te maken in die gevallen waarin problemen worden geconstateerd wellicht nog meer effect zal sorteren. Tot slot ziet het panel ook kansen in de thematische benadering die bij de herprofilering van de masteropleiding wordt onderzocht. Dan zou oriëntatie op de thesis beginnen vanuit de vraag welk thema of welk probleem de student centraal wil stellen.

Overwegingen panel 2020

Het panel heeft grote waardering voor de wijze waarop de opleiding snel, ingrijpend en constructief te werk is gegaan. Het is te prijzen dat in zo korte tijd voor zoveel studenten faciliteiten zijn opgezet. Het ingezette veranderingsproces creëert ook vertrouwen in het draagvlak voor de langere termijn en in een goede verdere uitwerking.

De stand-van-zakennotitie en de gesprekken tijdens het locatiebezoek geven het panel voldoende gronden om een positief oordeel te ondersteunen. Zo stelt het panel met tevredenheid vast dat er binnen de opleiding meer aandacht is voor werkcolleges waarin filosofisch academische vaardigheden

worden behandeld en geoefend. Het concludeert dat de leerlijn Philosophical Academic Skills in belangrijke mate bijdraagt aan de verwerving van de eindkwalificaties rond vaardigheden. Op basis van de evaluatiecyclus vertrouwt het panel erop dat de gekozen vaardigheden waar nodig zullen worden doorontwikkeld en aangescherpt. De opzet met tutores is origineel vormgegeven waarbij het panel het van belang acht dat de afstemming tussen vakinhoud en vaardigheden enerzijds en de afstemming tussen docenten en tutores anderzijds in stand wordt gehouden. De genoemde zorgpunten zijn volgens het panel voor het grootste deel weggenomen. Voor het overige zijn de maatregelen in ontwikkeling, zoals de verdere benutting van de digitale omgeving en uitwerking van de Tutor Academy. Voor het verplichte karakter van het vaardighedenonderwijs is een pragmatische en acceptabele vorm gekozen, waarbij het panel benieuwd is naar de resultaten op termijn.

De verschillende clusterbeschrijvingen geven het panel de indruk dat in de opzet en het ontwikkelde cursusaanbod studenten beter in staat worden gesteld om zich daadwerkelijk te bekwamen in de filosofie van hun wetenschapsgebied. De uitbreiding van specifieke verplichte cursussen binnen het onderwijsblok Philosophy of an EUR Discipline ziet er veelbelovend uit. Het panel vraagt de opleiding om blijvende reflectie op de ontwikkeling van de diverse clusters, maar hier spelen de evaluatiecyclus en nauwe samenwerking tussen de betrokken partijen een belangrijke borgende rol. Het facultatieve karakter van het begeleidingstraject (naast die van de docentbegeleider) is verdedigbaar, maar het panel kan zich voorstellen dat een procedure om deze verplicht te maken in die gevallen waarin problemen worden geconstateerd wellicht nog meer effect zal sorteren.

Het panel verwacht dat de invoering van de leerlijn Philosophical Academic Skills, met de verplichte schrijfopdrachten van de werkcolleges op termijn ook een positief effect zullen hebben op de eindwerken. De herziening van het afstudeerproces is grondig opgezet met in de procedures voor goedkeuring, begeleiding en beoordeling voldoende aandacht voor aansluiting van het onderwerp van de scriptie bij de eigen discipline.

Conclusie

Bacheloropleiding Philosophy of a Specific Discipline: het panel beoordeelt Standaard 2 als 'voldoende'.

ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het panel beoordeelt Standaard 2 als 'voldoende' bij de bacheloropleiding Philosophy of a Specific Discipline. Het oordeel 'voldoende' op Standaard 1, 3 en 4 blijft gehandhaafd. Daarmee wordt het eindoordeel voor de opleiding eveneens 'voldoende'.

Conclusie

Het panel beoordeelt de *bacheloropleiding Philosophy of a Specific Discipline* als 'voldoende'.

BEHANDELING VAN STANDAARD 2 UIT HET BEOORDELINGSKADER VOOR DE BEPERKTE OPLEIDINGSBEOORDELING – MASTEROPLEIDING PHILOSOPHY

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen en overwegingen panel 2018

De masteropleiding was met ingang van studiejaar 2016-2017 ingericht met twee afstudeerrichtingen, Continental Philosophy and its History (CPH) en Philosophy, Politics and Economics (PPE). Het panel was positief over de feitelijke opbouw van de tracks, inclusief de mijlpalen in het thesistraject, en over de ervaren en deskundige staf.

Als belangrijkste tekortkoming bij de PPE-track zag het panel de misleidende naam ten opzichte van het geboden onderwijs. PPE als internationaal bekend concept veronderstelt een geïntegreerd aanbod van filosofie, politieke wetenschappen en economie. Politieke wetenschappen maakten echter geen expliciet onderdeel uit van het onderwijsprogramma en de staf omvatte geen specifieke expertise op dit gebied. Het panel was van mening dat ofwel het profiel van de afstudeerrichting zich dient te beperken tot de goed vertegenwoordigde domeinen filosofie en economie, ofwel PPE voldoende expertise op het gebied van de politieke wetenschappen in huis dient te halen om politieke wetenschappen een volwaardige plaats te geven binnen het curriculum. Daarbij gaf het panel aan dat ook in de communicatie aan studenten duidelijk moet zijn wat de insteek van het programma is en hoe dit zich verhoudt tot het internationale PPE-onderwijsconcept.

Verder stelde het panel vast dat de masteropleiding meer aandacht kan besteden aan arbeidsmarktoriëntatie en deed het de aanbeveling om het vak Logica een plaats te geven in het analytisch georiënteerde PPE-curriculum. Deze aanbevelingen hadden volgens het toenmalige panel echter niet direct betrekking op de oorzaak van de onvoldoende.

Bevindingen panel 2020

In het herstelplan gaf de opleiding aan om de naam van de track PPE vanaf het academische jaar 2019-2020 aan te passen naar Philosophy and Economics (PE). Op basis van de stand-van-zakennotitie en de gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding stelt het panel vast dat er ondertussen aan twee maatregelen is gewerkt. Ten eerste is de naamswijziging zoals aangekondigd doorgevoerd. In de interne en externe communicatie is dit ook consequent opgenomen. Het panel concludeert dat de opleiding hiermee het belangrijkste kritiekpunt van het toenmalige panel heeft opgelost.

Ten tweede heeft de opleiding besloten tot herprofilering van de masteropleiding Philosophy om de thematische samenhang binnen de tracks te versterken. Hiertoe heeft ze in juli 2019 een facultaire Werkgroep Herprofilering Master gevormd, die in februari 2020 een advies uitbrengt over herprofilering van de beide tracks. Ten tijde van het aanvullende locatiebezoek in januari 2020 heeft het panel hierover gesproken met management, staf en studenten en een eerste beeld gekregen bij de plannen. Het zag een eerste aanzet om verbindende thema's centraal te zetten en was daarbij te spreken over de doortastende en gezamenlijke wijze waarop deze herprofilering wordt ingezet door alle betrokkenen. De eerdere aanbevelingen over meer aandacht voor arbeidsmarktoriëntatie en het ontbreken van een vak Logica in een analytisch georiënteerd profiel neemt de opleiding mee in de herprofilering. Het panel onderschrijft de aanpak van de opleiding om dit vanuit een samenhangend plan op te pakken en ziet dit als aspecten van de onderwijsleeromgeving om te bezien bij een volgende accreditatieronde.

Overwegingen panel 2020

Door de naam van de track te wijzigen naar Philosophy and Economics heeft de opleiding volgens het panel het herstelplan uitgevoerd en heeft ze de discrepantie tussen naam en inhoud volledig verholpen.

Het panel stelt vast dat de opleiding de naamswijziging zelf als vertrekpunt heeft genomen om zich verder te bezinnen op haar profilering. Het waardeert de doortastende en gezamenlijke wijze waarop deze herprofilering wordt ingezet en heeft er vertrouwen in dat alle betrokkenen zich inzetten voor een coherent en actueel programma in een inspirerende onderwijsleeromgeving. Omdat deze veelbelovende plannen zich nog in een vroeg stadium bevinden en het panel haar oordeel baseert op de huidige situatie, beoordeelt het de onderwijsleeromgeving als voldoende.

Conclusie

Masteropleiding Philosophy: het panel beoordeelt Standaard 2 als 'voldoende'.

ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het panel beoordeelt Standaard 2 als 'voldoende' bij de masteropleiding Philosophy. Het oordeel 'voldoende' op Standaard 1, 3 en 4 blijft gehandhaafd. Daarmee wordt het eindoordeel voor de opleiding eveneens 'voldoende'.

Conclusie

Het panel beoordeelt de *masteropleiding Philosophy* als 'voldoende'.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1: BEOOGDE LEERRESULTATEN

Bacheloropleiding Philosophy of a Specific Discipline (2019-2020)

Knowledge and understanding

- To possess elementary knowledge of the scientific discipline involved;
- to have general knowledge of systematic philosophy, the history of philosophy, in particular the period of the Enlightenment, and contemporary philosophy;
- to have obtained such a knowledge of the philosophy of one's own scientific discipline that he/she is able to explain the concepts and ideas of relevant authors (by speech as well as in writing) and knows how to gain access to primary and secondary sources;
- to have an understanding of the presuppositions and position of one's own scientific discipline compared to other scientific disciplines.

Skills and communication

Besides the skills the student acquires within his/her own scientific discipline, within the philosophy curriculum the following skills are trained:

- To think and reason in a logical, analytical and critical way;
- to make a report, a summary and/or an argumentative text;
- to do a brief literature study and do some research in preparation of the writing of the thesis;
- to write a short thesis for the philosophy curriculum;
- to be able to reflect on one's main scientific discipline, thereby deepening and broadening the knowledge of that specific scientific discipline, which can be of later use in further studies (master, postdoc, PhD) and/or in a professional career.

Attitude and judgmental capabilities

- A positive and critical attitude with respect to the relation between philosophy and the scientific discipline involved;
- receptivity/receptiveness to the societal, scientific and ethical importance of philosophical issues in relation to the scientific discipline involved and be able to interpret the relevant literature and collected data from that perspective;
- the ability to reflect on one's own scientific discipline in an attentive and thoughtful manner.

Learning skills

To be better prepared for further studies (master, postdoc, PhD) because of the acquired learning outcomes mentioned above.

Masteropleiding Philosophy (2019-2020)

Knowledge and understanding

- a. to possess a thorough knowledge of systematic philosophy, the history of philosophy, and recent developments in contemporary philosophy, that deepens and surpasses the knowledge acquired in the bachelor.
- b. to have a thorough understanding of specific interrelated developments in the history of thought and in modern analytical and continental philosophy.
- c. to possess a thorough knowledge of the chosen field of specialization (track).

Putting knowledge and understanding into practice

- a. The ability to interpret and reflect on complex philosophical problems.
- b. The ability to situate the acquired knowledge in a broader, multi-disciplinary context.

Skills and communication

- a. To be able to study, analyse and assess complex philosophical texts in a critical way, and to present the result verbally (presentation) and in writing (essay).

- b. To be able to give a presentation, to defend the (preliminary) results of the master thesis before an audience of fellow-students, and to write the definite version.
- c. To be able to present the conclusions of the master thesis (as well as the underlying motives, knowledge and considerations) before an audience of specialists and non-specialists; and to be able to defend the master thesis during the examination.

Attitude and judgmental capabilities

- a. To develop a critical academic attitude in the field of contemporary philosophy, paying attention to the highest standards of philosophical rigor and creativity.
- b. The willingness to abstain from premature 'solutions' and to ask probing and unorthodox questions.
- c. Receptive to the societal relevance of philosophical questions, and prepared to interpret the studied literature from this particular perspective, with due consideration of the social and moral responsibilities involved.

Learning skills

To be able to complete a subsequent academic study independently and/or to subsequently pursue an academic career, based on the aforementioned intended learning outcomes.

BIJLAGE 2: OVERZICHT VAN HET PROGRAMMA

Bacheloropleiding Philosophy of a Specific Discipline (2019-2020)

Period Module		Block 1		Block 2		Block 3		Block 4	
		A	B	A	B	A	B	A	B
ESE/ASM	GF 1 The Early Enlightenment	3,75 EC	3,75 EC	MC 2 The Quest for Man II	3,75 EC	GF 2 The High Enlightenment I	3,75 EC	PF 2 Social and Political Philosophy	3,75 EC
	PF 1 Contemporary Challenges	3,75 EC		TF 7 Philosophy of Science III	3,75 EC	GF 8 Descartes and Spinoza	3,75 EC	MC 9 Aesthetics	3,75 EC
EMC/IMG	TF 4 Philosophy of Science I	3,75 EC	3,75 EC	Ethical Aspects of Economics	7,5 EC	Values, Welfare and Cooperation	3,75 EC	Philosophy of Economics	4 EC
	MC 5 Technology and Social Change	3,75 EC							
ES	Option: use courses as minor in main programme	3,75 EC	3,75 EC	Legal Theory and Legal Methods	5 EC	Philosophy of Human Rights	5 EC	Biomedische Ethiek	7,5 EC
	TF 5 Philosophy of Science II	3,75 EC							
ESSB Psychology Psychology	MC 1 The Quest for Man I	3,75 EC	3,75 EC	Plasticity of the Human	3,75 EC	Plasticity of the Human	3,75 EC	Philosophy of Human Rights	5 EC
	PF 1 Thought Experiments	3,75 EC							
ESSC Sociology Sociology Public Adminn	MC 2 The Quest for Man II	3,75 EC	3,75 EC	Plasticity of the Human	3,75 EC	Plasticity of the Human	3,75 EC	Human Enhancement	3,75 EC
	PF 1 Thought Experiments	3,75 EC							
ESHCC History Cultural Studies	MC 3 Ecophilosophy	3,75 EC	3,75 EC	Re-thinking History II	7,5 EC	Re-thinking History II	7,5 EC	Human Enhancement	3,75 EC
	PF 1 Thought Experiments	3,75 EC							
ELUC	MC 4 Technology and Social Change	3,75 EC	3,75 EC	Philosophy of Media Studies	3,75 EC	Philosophy of Media Studies	3,75 EC	Human Enhancement	3,75 EC
	PF 1 Thought Experiments	3,75 EC							
		Option: use courses as minor in main programme				Thesis		Philosophy of an EUR-discipline *Differs per main programme, see below.	
		Philosophy of Science I		Philosophy of Science II		Philosophy of Science III		Philosophy of Science IV	
		Technology and Social Change		Critique		Aesthetics		Aesthetics	
		Philosophy of Science I		Philosophy of Science II		Philosophy of Science III		Philosophy of Science IV	
		Technology and Social Change		Critique		Aesthetics		Aesthetics	

Masteropleiding Philosophy (2019-2020)

CPH Track

Period	Course title	EC
Block 1	Life, Power and Global Technologies: Hermeneutical and Critical Perspectives	7,5
Block 1	The Politics of Skepticism: Relativism, Fundamentalism and Toleration	7,5
Block 1	Master Thesis Tutorial Group	3,75
Block 2	Metaphysics in Spinoza and Leibniz: Original Motivations and Contemporary Legacy	7,5
Block 2	Mannerism and Modernity	7,5
Block 3	Electives (eight optional courses to choose from)	11,25
Block 4	Thesis	15

PE Track

Period	Course title	EC
Block 1	Life, Power and Global Technologies: Hermeneutical and Critical Perspectives	7,5
Block 1	The Politics of Skepticism: Relativism, Fundamentalism and Toleration	7,5
Block 1	Master Thesis Tutorial Group	3,75
Block 2	Freedom and Responsibility	7,5
Block 2	Welfare and Cooperation	7,5
Block 3	Electives (eight optional courses to choose from)	11,25
Block 4	Thesis	15

BIJLAGE 3: LEERLIJN PHILOSOPHICAL ACADEMIC SKILLS

Advanced Course	Philosophical Academic Skill (30%)	Toetsing Course Content (70%)
The Quest for Man II	Close Reading I	Tentamen met open vragen
Ecophilosophy	Academic Writing I	Tentamen met essay vragen
The High Enlightenment I	Summary	Tentamen met open vragen
The High Enlightenment II	Close Reading II	Tentamen met open vragen
Social and Political Philosophy	Debating	Tentamen met open vragen
Moral Philosophy	Argumentation	Tentamen met open vragen
Philosophy of Science III	Problem Definition	Tentamen met open en multiple choice vragen
Descartes and Spinoza	Annotation	Essay
Aesthetics	Academic Writing II	Tentamen met essay vragen

Philosophical Academic Skill	Toetsvormen 2018 – 2019	Werkcolleges 2018 - 2019
Close Reading I	Studenten maken drie korte schrijfoopdrachten die ingaan op tekstfragmenten en beantwoorden specifieke vragen over tekstfragmenten.	In het werkcollege wordt er geoefend met het beantwoorden van tentamenvragen aan de hand van de methode van close reading. Met gerichte vragen worden studenten op een minutieuze manier door de teksten geleid.
Academic Writing I	Studenten schrijven drie korte essays. Het doel van deze essays is om studenten te laten oefenen met het op een juiste manier gebruiken van argumenten in teksten.	In het werkcollege krijgen studenten informatie over hoe ze het schrijven van een filosofisch stuk het best kunnen aanpakken. In de werkcolleges wordt ook aandacht besteed aan close reading, omdat de verplichte literatuur een aantal moeilijke teksten bevat.
Summary	Studenten maken drie samenvattingen van een deel van de primaire teksten. Ter voorbereiding ontvangen studenten een goed en slecht voorbeeld van een samenvatting van het eerste deel van de voorgeschreven literatuur.	In het werkcollege worden de teksten soms door de tutor samengevat, maar ook door studenten door middel van groepsopdrachten en presentaties. Daarnaast worden de ingeleverde samenvattingen besproken en krijgen de studenten tips.
Close Reading II	Studenten maken twee korte opdrachten waarin ze inzoomen op een primair tekstfragment. Het gaat om kleine passages waarin studenten laten zien dat ze zin voor zin in eigen woorden kunnen zeggen wat er staat geschreven. Het verschil met Close Reading I zit in het feit dat ze in deel II geen begeleidende vragen krijgen.	In de werkcolleges oefenen studenten met close reading en met het zin voor zin ontleiden van bepaalde passages van de primaire teksten.
Debating	Studenten maken een video waarin zij zelf een debat voeren aan de hand van de voorgeschreven literatuur en de behandelde stof in de hoorcolleges.	In het werkcollege worden verschillende vormen van debatteren geïntroduceerd en geoefend.
Argumentation	Studenten ontvangen training over argumentatie(fouten). Ze krijgen een video te zien waarop de tutores zelf een debat voeren. Deze video dienen zij te analyseren en te ontleden: welke argumentatiefouten worden er gemaakt?	In het werkcollege wordt aandacht besteed aan verschillende morele theorieën, worden voorbeelden van verkeerde argumentaties gegeven en dienen studenten zelf aan de slag te gaan met fouten in hun eigen argumentatie, maar ook in die van hun studiegenoten.
Problem Definition	Studenten leren een probleemstelling op correcte wijze te formuleren. Zij leren om van een algemene interesse naar een zo specifiek mogelijke probleemstelling voor de thesis te komen.	In het werkcollege worden studenten aan de hand genomen om een stap dichterbij de probleemstelling te komen. De tutores geven elke week feedback en begeleiden de studenten (als in een soort trechter) naar een zo specifiek mogelijke formulering.
Annotation	Studenten maken twee korte schrijfoopdrachten waarin het refereren voor een groot deel meeweegt in het cijfer. Dit is ook een voorbereiding voor het eindessay waar de andere 70% van het cursusresultaat uit bestaat.	In de werkcolleges wordt aandacht besteed aan citeren en refereren en aan het scherp onderscheiden van primaire bronnen, secundaire bronnen en de eigen afweging. De ingeleverde opdrachten worden besproken.
Academic Writing II	Studenten maken drie schrijfoopdrachten waarin ze een filosofische positie moeten verbinden aan een kunstwerk.	In de werkcolleges worden de teksten en bijbehorende leesvragen besproken, alsmede de ingeleverde opdrachten.

BIJLAGE 4: BEZOEKPROGRAMMA

DAG 1		dinsdag 7 januari 2020
17.00	18.15	Panelvoorberekening bezoek Erasmus Universiteit Rotterdam
DAG 2		woensdag 8 januari 2020
08.45	09.00	Aankomst panel en ontvangst door de opleidingen
09.00	09.45	Gesprek met inhoudelijk management beide opleidingen
09.45	09.55	Intern overleg panel
09.55	10.20	Gesprek met studenten B Philosophy of a Specific Discipline (incl. OC-studentlid)
10.20	10.45	Gesprek met studenten M Philosophy (incl. OC-studentlid en recente alumni M Philosophy)
10.45	10.55	Intern overleg panel
10.55	11.15	Gesprek met tutoeren B Philosophy of a Specific Discipline
11.15	12.00	Gesprek met docenten beide opleidingen (incl. OC-stafid en afgevaardigde examencommissie)
12.00	12.30	Lunch
12.30	14.00	Vaststellen oordelen
14.00	14.15	Mondelinge terugkoppeling
14.15	14.30	Afronding bezoek EUR

BIJLAGE 5: BESTUDEERDE DOCUMENTEN

Het panel heeft tijdens het bezoek onder meer de volgende documenten bestudeerd (deels in *hard copy* en deels via de elektronische leeromgeving):

Algemene documentatie

- Stand-van-zakennotitie: 2019114 Stand van Zaken Notitie ESPhil
- Herstelplan Filosofie (inclusief advies OC)
- Visitatierapport over de bacheloropleidingen Wijsbegeerte en Wijsbegeerte van een Bepaald Wetenschapsgebied en de masteropleiding Philosophy van de Erasmus Universiteit Rotterdam d.d. 12-04-2018
- Cursusbeschrijvingen masteropleiding Philosophy en bacheloropleiding Philosophy of a Specific Discipline
- Inzage in alle cursussen via de elektronische leeromgeving (Canvas)

Documentatie over de bacheloropleiding Philosophy of a Specific Discipline

- NVAO besluit EUR wo-ba Filosofie van een Bepaald Wetenschapsgebied d.d. 31-10-2018
- Onderwijs- en Examenregeling (OER) bacheloropleiding Filosofie van een Bepaald Wetenschapsgebied (2019-2020)
- Template rubric
- Toestemmingsformulier thesis supervisor
- Toestemmingsformulier thesis advisor
- Beoordelingsformulier thesis

Documentatie over de masteropleiding Philosophy

- NVAO besluit EUR wo-ma Philosophy d.d. 31-10-2018
- Onderwijs- en Examenregeling (OER) masteropleiding Philosophy (2019-2020)
- Opdracht Coordinator Herprofilering Master

